

Alapítványaik törlesztésére befizettek : Gaspero Antal 140 frtot; Terboacs Bertalan 40 frtot; Mátray József 32 frtot; Hantos János 30 frtot; Kellner Valér 60 frtot; Mandelik Dániel 8 frtot; Schillinger Adolf 20 frtot; Csiby Lőrincz 50 frtot; Jánosy Dénes 20 frtot; Früstök István 20 frtot; Girtl Vincze 10 frtot.

XI. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Bedő Albert első alelnök és Hoffmann Sándor választmányi tag kéretnek fel.

K. mint f.

Hitelesítésül :

Bedő Albert,
alelnök.

Id. *Hoffmann Sándor,*
választn. tag.

Tisza Lajos,
elnök.

Horváth Sándor,
titkár.

A trieszti kiállítás erdészeti része.

Közi: Szécsi Zsigmond, erdőakadémiai tanár.

Az erdészeti és idevágó ipartárgyak három különböző épületben voltak találhatóak; u. i. a főépületben, a horvátok pavillonjában és a Bosznia-Hercegovina kiállításában. Zömét és fénypontját természetesen a főépületben elhelyezett osztrák és magyar kiállítás képezte, mely „Fatermelők és faiparosok gyűjteményes kiállítása“ czimet viselt. Ebben Magyarország jobbfelől, Ausztria a közepén és balfelől foglalt helyet.

Osztrák kiállító volt összesen 75; magyar 23, horvát 32. Bosznia-Hercegovina a hely és kiállító megnevezése nélkül csak együttesen állított ki.

Az osztrák kiállításban következő tárgyak voltak képviselve: a nyers anyag, többnyire korongokban, impraegnált fa, árboctfák, fűrészárú mindenféle fanemben és válasz-

tékban, hangfenékfa, mindenféle vékonyabb és vastagabb falemezek, különféle szelenczék készítéséhez, fűrészelt és gyalult furnirok, természetes állapotban és szinezve, csomagoló ládák, falemezek az eczetgyártáshoz, ablakredőnyfa, derékalj-rúgók fából, faszeg, gyufahuzalok, ablakok, ajtók, hajlitott bútorok, kerékgyártás, olajos-, boros- és söröshordók, tölgy-, bükk- és veresfenyőfából, esztergályos czikkek, faanyag, kosárfonás, meggyfa pipaszátrakra, a házi ipar tárgyai, szén, csemeték, magvak, gyánta és különféle szurok, lúcfenyő-kéreg, gubacs, vallonea, cserszömörce.

Mint legnagyobb kiállító kiemelendő a cs. k. földmivelési miniszterium és a bécsi technologiai iparmuzeum. Az első állított ki a fennebbieken foglalt tárgyakon kívül még üzem terveket, színes könyomatu állab- és átnézeti térképeket, néhány aquarell-képet üzemi épületekről, u. m. csuszatókról, vizfógókról és gerebekről. Ezen tárgyak, valamint egy favonó mintákban is voltak bemutatva. Végre a következő statistikai kimutatások is voltak grafice előadva:

1. a fában való forgalom az osztrák vasutakon; 2. osztrák-magyarország külkereskedelme fában; 3. a fa- és szénárak; azután a termelési költségek a görtzi cs. k. faraktárban; 4. az összes haszonfatermelés a ternovai birodalmi erdőben 1860. óta; 5. a görtzi cs. k. erdő- és jószágigazgatóság összes erdőgondnokságainak valóságos hozama; 6. a fatermények forgalma a görtzi cs. k. faraktárban 1866. óta.

A bécsi technologiai iparmuzeum bemutatta az osztrák összes fa-, házi iparát, a kosárfonást s különféle egyéb gyűjteményi tárgyakat.

A magyar kiállításban volt látható: árboczfá, fűrészárú, egész vasuti kocsi váza, tölgydonga, uchatius-küllök, tölgyfaászkok, hangfenékfa, képkeretfa, parkettek, ablakredőnyfa, gyufahuzalok, hajlitott bútorok, zszindelyek, csutorák,

tölgyfakéreg, zúzott és őrlött lúczfenyőkéreg, lúczfenyőkéreg-kivonat (tannin), zúzmók, fakátrány.

Horvátország kiállított: nyersfát, erős korongokban és különféle fanemekből, gerendákat, többféle metszett árut, különféle nagyságu hordót és dongafát, evezőket, kosarakat, tölgyeserkérget és gubacsot.

Bosznia-Hercegovina bemutatott: juhar-, bükk-, gyertyán-, hárs-, gesztenye-, kőris-, jegenye-, lúcz-, erdei fenyőfát; tölgy- és bükkfadongát, tölgyfaászkokat, zsindeyeket tölgy- és szelid gesztenyefából, kosarakat tölgyeserkérget, gubacsot, cserszömörécét.

Noha a kiállítás osztrák részében felsorolt cikkek száma jelentékeny, mindazonáltal különösen csak a *fournirfa*, mely minden fanemre kiterjedt, és részint természetes állapotban, részint festve, nemkülönben mindenféle alakban és vastagságban volt kiállítva, továbbá a gyufahuzalok, faszegek és redőnyfa volt többszörösen képviselve, mi ezen cikkek nagy versenyére látszik mutatni.

A kiállított tárgyak úgy a nyers anyag tisztaságát, mint a finomítási munkát tekintve, nagy tökélyt mutatnak, nevezetesen a szebbnél-szebb fűrészárú és a fennebb kiemelt cikkek. Így pl. volt egy tekeres kiállítva, mely 8 m. hosszú, 1.7 m. széles és 0.5 mm. vastag (tehát 13.6 □ m.), diófa-fournirt egy darabban tartalmazott. Más helyen ismét látogatójegyekre való bükk- és juhar-fafournir volt található, mely 15 cm. széles, 0.7—1.7 m. hosszú és 1" vastag deszkából 120 db kerül ki. Lehetett itt továbbá 6 m. hosszú, 7 cm. széles és 3 mm. vastag ablakredőnyfákat látni egészen ágtiszta fából; hasonlóképen a gyufahuzalokat is.

Magyarország, csupán iparosok által képviselve, aránylag kevés faczikket állított ki, és különösen a tölgydongára, parkettekre, hajlitott bútorokra, vasuti ászkokra, kocsi-

gyártó fára és lúczfenyőkéregre fektette fősúlyát. Parkettek és hajlitott bútorok gyártásában tagadhatlanul első helyen áll. A kész nagy hordók is igen szépek. A kiállított tárgyak egyáltalában kifogástalanok, csakhogy részben nem voltak elég tömegesen képviselve.

Ha egyáltalában mindennemű statistikai s egyéb felvilágosító adatok teljes hiánya mellett a versenyképességre lehet következtetni, úgy Magyarország versenyképessége, nevezetesen mindenféle tölgyfacsikkekből, parkettekben és hajlitott bútorokban nemcsak biztosítottnak lenni, de az osztrák tartományokat e tekintetben jóval felülmulni is látszik.

Egészben és nagyban erdészeti szempontból valami kiválóbb új a kiállításon nem volt található. A részint képekben, részint mintákban a gmundeni cs. k. muzeum által kiállított szállítási eszközök semmi újat nem mutatnak. E tekintetben legfeljebb egy fapálya és ahhoz való kocsitervezet kiemelhető, melyet Obersteiner József bemutatott, mely azonban sem egészen új, sem pedig gyakorlatinak nem mondható. Ennél jobb a krajnai ipartársulat által bemutatott „Pantz“-féle rendszerű sodronykötél ergettyű, mely egészben véve ugyan szintén nem új, de mégis elég érdekes részleteket tartalmaz, nevezetesen a váltónál, a pálya alsó végén, és a sodronykötél kapcsolása tekintetében. Ezenkívül találtam még egy „önjegyző átlazót“, mely Reuss és Kraft mechanikus részére van szabadalmazva, s mely a megmért törzsek számát vastagságuk szerint elkülönítve adja.

Még egy „számozó kalapács“ is figyelmet érdemel, mely Nussbaum Ágostonnál Fuschinében (Krajna) kapható, s melynél a számok azáltal haladnak előre, hogy a kalapácsot egyszer felemeljük s ismét leeresztjük, olyképen, mintha vele már ütni akarnánk.

Végre felemlitendő még mint taneszköz: „Burkartnak legfontosabb európai haszonfák jelleges metszeteiben való gyűjteménye“, kiállítva Podany F. M. által, Bécsben; ára 10 frt. Lojka Húgó, budapesti zuzmógyűjteménye szép ugyan, de drága. Ára több száz forint; de ugylátszik, hogy a fán növő zúzmók külön összeállítva is volnának megszerezhetők.

Debreczen város erdőgazdasága. *)

Irta: Török Gábor, okleveles erdész és gazdasági tanár.

Szabad kir. Debreczen város összes birtokának, a mely 18,3 □ mértföldet (10,5 □ miriaméter) tesz ki, egy része száraz sovány homokból áll. Ezen sovány homok, miután televényben vagy nagyon szegény, vagy épen semmit sem tartalmaz, arra pedig számítani sem lehet, hogy elegendően megtrágyáztassék: mezőgazdasági növények termelésére, a melyek ásványi és televény alkatrészeket követelnek, nem alkalmazható. A jobb része ugyanezen területnek mezőgazdaságilag használtatik jelenben, de folytonos mivélés és az által, hogy a nap és szél behatásától nincs megóva, elveszti csekély termőképességét, a melylyel ma bir; futó homokká válik s mint futó homok egyrészt a város polgáira nézve elveszett vagyonként lesz tekinthető, más oldalról pedig a szél által egyik helyről a másikra vitetve, a közelében lévő jó talajoknak használtatását kétségessé teszi.

Ezen területek a várostól számítva, az északkeleti és keleti oldalakat foglalják el, egy részök már a természettől védelemmel — erdővel van ellátva, melyben a fák gyökerei a talajt megkötik, másrésztől lehulló lombjaikkal a szegény talajt termőképesebbé teszik. Ezen „erdőnek“ nevezett terület e század eleje óta 45.292 kataszt. holdat tesz ki. Az említett terület, kivéve a laposokat, hajdan egészen be is volt növe erdővel, ma azonban a fennálló viszonyok miatt, folytonosan ritkul az erdő, helyét puszták foglalják el, a melyek mentől tovább állanak pusztán, annál nagyobb lesz a beerdősítés költsége.

*) Jelen közleményt „Debreczen sz. kir. város egyetemes leírása“ című munkából vesszük át. Ezen a város összes viszonyának ismertetését magában foglaló könyv 920 lapra terjed s a folyó évben a magyar orvosok és természetvizsgálóknak Debreczenben tartott közgyűlése alkalmából a város által emlékül lett kiadva.